

Aleksandra Siedlaczek-Szwed

Recenzja książki Marii Jolanty Żmichrowskiej "Małżeństwo i rodzina w chrześcijaństwie i islamie. Wspólne tradycje"

Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce : kwartalnik dla nauczycieli nr 3,
91-93

2008

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

kształcenia nauczycieli w odniesieniu do zagadnień wielokulturowości, a także projektowania i realizacji samego procesu wielokulturowej i międzykulturowej edukacji. Pomysły działań, które zaproponowali objęci badaniami nauczyciele, omówiony ich stosunek do wielokulturowości mogą być pomocne w codziennej pracy z dzieckiem przedszkolnym.

Recenzowana praca wnosi niezwykle cenny wkład w dorobek najnowszej myśli pedagogicznej, wzbogaca pedagogikę przedszkolną z jej poszukiwaniami nowych strategii wychowawczych.

Maria Królicza

dr Aleksandra Siedlaczek-Szwed
Akademia im. J. Długosza w Częstochowie
Instytut Pedagogiki

RECENZJA KSIĄŻKI
MARII JOLANTY ŻMICHROWSKIEJ
MAŁŻEŃSTWO I RODZINA
W CHRZEŚCIJAŃSTWIE I ISLAMIE
WSPÓLNE TRADYCJE

Na wstępie należy wyrazić uznanie Autorce, Marii Jolancie Żmichrowskiej z Akademii im. J. Długosza w Częstochowie, za wybór terenu i przedmiotu badań naukowych nad problematyką wspólnych tradycji małżeństwa i rodziny chrześcijańskiej oraz islamskiej, w oparciu o Stary i Nowy Testament oraz Koran, a także teologię katolicką i islamską. Zjawiska i czynniki niesione przez przemiany cywilizacyjne w Europie dowodzą, iż pojawia się potrzeba objęcia badaniami wielorakich aspektów życia małżeństwa i rodziny chrześcijańskiej i islamskiej. Stąd też recenzowana publikacja ukazuje poszukiwania wspólnych tradycji. Tego zadania podjęła się M. J. Żmichrowska, przedstawiając pracę obejmującą tematykę niezwykle interesującą i ważną do podjęcia dialogu

chrześcijańsko-muzułmańskiego, w relacji do instytucji małżeństwa i rodziny w obydwu wielkich systemach religijnych na płaszczyźnie teologicznej, na fundamencie tradycji religijnych i pokojowego współżycia.

Istota dociekań naukowych wiąże się z problemem głównym, wokół którego koncentruje się obszar rozważań teoretycznych oraz poszukiwań badawczych Autorki. Celem podjętych badań i analiz było zatem poznanie i egzemplifikacja opinii małżeństwa i rodziny w chrześcijaństwie oraz islamie.

Całość książki ma charakter teoretyczny i składa się ze wstępu, dwóch części, w których przedstawiono zagadnienia małżeństwa i rodziny w chrześcijaństwie i w islamie, literatury, synopsy wybranych tekstów biblijnych i koranicznych, ukazujących wspólne tradycje, zakończenia oraz słownika podstawowych pojęć islamu i kalendarium jego dziejów, które mogą stanowić pewną formę poszerzenia i uzupełnienia badanej problematyki, ułatwiającej dialog w międzynarodowych stosunkach politycznych, kulturalnych i cywilizacyjnych. Znaczące merytorycznie jest również zamieszczenie wykazu skrótów Księgi Starego i Nowego Testamentu.

Część pierwsza *Małżeństwo i rodzina w Biblii*, stanowi wprowadzenie do instytucji małżeństwa i rodziny u Izraelitów, która przechodziła liczne przeobrażenia i transformacje (s. 33–59) oraz w *Nonym Testamencie*, gdzie instytucja małżeństwa i rodziny traktowana jest szerzej niż Księgi Starego Testamentu (s. 59–83). Druga część zawiera *Obraz małżeństwa i rodziny w islamie*, w którym przedstawiono model rodziny ulegający powolnej transformacji. Widoczne przemiany sankcjonuje nowoczesne prawodawstwo, które już od wielu lat zastępuje w świecie arabskim tradycyjne normy obyczajowo-religijne, rządząc dotąd sferą życia rodzinnego. Zaprezentowana została także pozycja społeczna kobiet w wybranych krajach, w których sytuacja społeczno-polityczna jest ciągle niezwykle skomplikowana (s. 95–159).

W uzupełnieniu zawarta jest współczesna sytuacja kobiet i małżeństw katolicko-muzułmańskich (160–165).

Poszerzeniem badanej problematyki jest zawarta w pracy bogata literatura przedmiotowa do części pierwszej *Małżeństwo i rodzina w chrześcijaństwie* (s. 84–91) oraz do części drugiej *Małżeństwo i rodzina w islamie* (s. 166–175), a także synopsa tekstów na temat małżeństwa i rodziny znajdująca się na stronach 179–207, która prezentuje wspólne tradycje małżeństwa i rodziny.

Autorka pracy dała rzeczowy i udokumentowany, a zarazem jasny obraz funkcjonowania małżeństwa i rodziny w chrześcijaństwie i islamie oraz wieloznaczności analizowanego pojęcia myślowego.

Ukazanie faktu zbudowania Europy na kulturowych filarach trzech mono-teistycznych religii jest dziś wezwaniem do podjęcia dialogu na płaszczyźnie teologicznej, na fundamencie tradycji religijnych i pokojowego współżycia. Potrzeba bliższych kontaktów z islamem podyktowana jest również wzrostem ludności muzułmańskiej na kontynencie europejskim. Ukazywanie pokojowego

oblicza islamu, poszukiwanie tego, co łączy – to wielkie zadanie wszystkich starań o pokój między religiami i narodami.

Przedstawiony w pracy M. J. Żmichrowskiej dialog chrześcijańsko-muzułmański, w relacji do instytucji małżeństwa i rodziny w dwóch wielkich systemach religijnych, wprowadza w samą istotę zagadnienia, słusznie kojarzoną z poszukiwaniem punktów odniesienia.

To wnikliwe studium stanowi cenną pozycję wśród wydawnictw naukowych i zapewne przyczyni się do poznania kulturowych relacji, odmienności i podobieństw między islamem i chrześcijaństwem.

Aleksandra Siedlaczek-Szwed

dr Edyta Sadowska
Akademia im. J. Długosza w Częstochowie

EDUKACJA EUROPEJSKA Z ELEMENTAMI WIELOKULTUROWOŚCI W EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ ZESTAWIENIE LITERATURY Z LAT 1999–2007 – WYBÓR

Jesteśmy świadomi niewyobrażalnych zmian, jakie zachodzą w nauczaniu w polskiej szkole, zmian podyktowanych tempem życia, rozwojem cywilizacyjnym, dostępem do informacji, a nade wszystko przynależnością do krajów Unii Europejskiej. Należy pamiętać, iż już od lat 70. Unia Europejska, Rada Europy i niektóre państwa europejskie zwróciły uwagę na intensyfikację wprowadzania treści proeuropejskich do szkolnych programów nauczania, a rozwój edukacyjnych treści nauczania zyskał miano „europejskiego wymiaru nauczania”. W Polsce dopiero po roku 1989 zaistniały warunki do realizacji ww. treści, natomiast pojęcie